

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

9 – 2008 **Živa stoka**

AGRARNI MARKETIŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

27. februar 2008. Vol. 3, Broj 9

 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Priprema ovaca za pripust	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA Loša pijaca u Bijelom Polju

Na bjelopoljskoj stočnoj pijaci u ponudi je bilo veoma malo stoke.

U Baru je na pijaci ponuđeno 40 grla prasadi sa cijenom od 2,5€/kg žive mjere dok ostalih kategorija nije bilo na pijaci već se njima trgovalo na farmama. Od ponude u Nikšiću možemo izdvojiti prasid (25 grla) sa cijenom od 2,2 do 2,7€/kg žive mjere i priplodne ovce (25 grla) sa cijenom od 80 do 1.200€/grlu.

U Beranama i dalje dominiraju priplodne ovce i krave melezi. Ovaca je bilo 55 sa cijenom od 90 do 110€/grlu a krava meleza 30 sa cijenom od 450 do 1.000€/grlu. U Pljevljima je takođe bila slaba ponuda stoke a najviše je bilo jagnjadi (20 grla) sa cijenom od 2,5 do 2,6€/kg žive mjere. U Podgorici je ponuđeno najviše prasadi (120 grla) sa cijenom od 3,4 do 3,5€/kg žive mjere.

Bitnijih promjena cijena u toku prethodne nedjelje nije bilo osim kod prasadi čija je prosječna cijena na crnogorskom tržištu povećana za 0,19€/kg.

Bar

Cijena prasadi zbog dobre ponude na pijaci bila je niža i iznosila je 2,5€/kg žive mjere.

Na pijaci ove nedjelje u ponudi smo imali samo prasid dok ostalih kategorija stoke nije bilo i njihova trgovina se obavljala na farmi. Zbog dobre ponude i male potražnje cijena prasadi bila je niža

u odnosu na prethodnu nedjelju. Cijene ostalih kategorije stoke imale su mala variranja zavisno od kvalitete ponuđenih grla.

Berane

Ove sedmice na stočnoj pijaci u Beranama bila je bolja ponuda svih kategorija i vrsta žive stoke. Najbolja

ponuda bila je kod teladi, krava za klanje, jagnjadi, priplodnih ovaca i priplodnih krava.

Tražnja je bila mala, a cjenovni trend u blagom porastu kod kategorija teladi i jagnjadi. Ostale vrste žive stoke su imale nepromijenjen cjenovni trend.

Nikšić

Cijene žive stoke su nepromijenjene u odnosu na prošlu nedjelju. Na stočnoj pijaci u Nikšiću nije bilo ponude, pa su podaci uzeti direktno sa farmi.

Pljevlja

Na svim pijacama u Pljevljima zabilježena je loša ponuda svih vrsta stoke. Veoma malo se trgovalo i na farmama. Cijene su ostale nepromijenjene, a uzete su od farmera.

Bijelo Polje

Ove sedmice na svim stočnim pijacama u Bijelom Polju i dalje je prisutan trend niske ponude svih vrsta i kategorija stoke.

Cijene su zadržale nepromijenjene vrijednosti.

Podgorica

Veoma malo stoke u ponudi ovog ponedjeljka na podgoričkoj stočnoj pijaci. U ponudi dominiraju prasadi (oko 120 komada), čija se kilaža kretala od 18 do 30 kg a prosječna cijena je iznosila 2,5€/kg žive mjere. Jagnjadi je bilo malo, oko 40-tak sa prosječnom težinom od oko 20 kilograma a cijena se kretala od 3,1 do 3,3€/kg žive mjere. Krava za klanje je bilo takođe malo svega destak grla sa cijenom od 0,8 do 1,1€/kg žive mjere.

**REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE**

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 21. – 27. 2. 2008. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.30 (2.30-2.50)	2.60 (2.50-2.60)	~	~	2.80 (2.60-2.80)	2.57 (2.47-2.63)
2	Telad 80-160 kg kg	2.70 (2.40-2.80)	2.30 (2.30-2.30)	2.30 (2.20-2.50)	2.90 (2.80-3.00)	2.40 (2.20-2.50)	3.00 (2.80-3.00)	2.60 (2.45-2.68)
3	Junad do 300 kg kg	2.00 (1.90-2.20)	~	~	1.90 (1.80-2.00)	1.60 (1.50-1.70)	~	1.83 (1.73-1.97)
4	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	1.70 (1.70-1.90)	1.70 (1.70-1.90)
5	Junad preko 300 kg kg	1.70 (1.60-1.80)	1.50 (1.50-1.50)	1.40 (1.30-1.50)	1.65 (1.50-1.75)	~	~	1.56 (1.48-1.64)
6	Krave za klanje SIM kg	~	0.80 (0.80-1.00)	~	~	~	~	0.80 (0.80-1.00)
7	Krave za klanje kg	0.80 (0.80-0.80)	0.80 (0.80-1.00)	0.80 (0.70-1.00)	0.85 (0.70-1.10)	0.90 (0.70-1.00)	0.80 (0.80-1.20)	0.83 (0.75-1.02)
8	Prasad kg	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	~	2.50 (2.20-2.70)	~	3.50 (3.40-3.50)	2.75 (2.65-2.80)
9	Jagnjad kg	~	2.60 (2.50-2.90)	2.60 (2.50-2.60)	~	2.60 (2.50-2.60)	3.10 (3.00-3.30)	2.73 (2.63-2.85)
10	Šilježad kg	~	~	~	2.50 (2.40-2.60)	~	~	2.50 (2.40-2.60)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
11	Priplodne ovce grlo	~	100.00 (90.00-110.00)	90.00 (85.00-110.00)	100.00 (80.00-120.00)	100.00 (90.00-110.00)	120.00 (105.00-140.00)	102.00 (90.00-118.00)
12	Priplodne koze grlo	90.00 (90.00-90.00)	~	75.00 (60.00-90.00)	75.00 (60.00-90.00)	~	~	80.00 (70.00-90.00)
13	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)
14	Priplodne junice Smeđa grlo	~	1,100.00 (900.00-1,200.00)	~	~	~	~	1,100.00 (900.00-1,200.00)
15	Priplodne junice Melez grlo	~	~	600.00 (550.00-700.00)	~	~	~	600.00 (550.00-700.00)
16	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)
17	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (800.00-1,000.00)	~	1,000.00 (800.00-1,000.00)
18	Priplodne krave Melez grlo	700.00 (700.00-700.00)	500.00 (450.00-1,000.00)	750.00 (600.00-1,100.00)	600.00 (400.00-800.00)	700.00 (650.00-750.00)	~	650.00 (560.00-870.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 18-24.2.2008. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija												Vojvodina						Dominantna cena Srbija			
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica		Zrenjanin		
Dviske	sve		130	---	120	120	135	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	130
Jagnjad	sve		200	200	160	200	190	200	180	180	180	210	200	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	200
Jarići	sve		180	---	120	---	140	---	---	125	130	140	170	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140
Junad	do 300 kg	HF	---	---	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Junad	do 300 kg	SM	125	---	130	105	---	120	125	130	---	125	125	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	125
Junad	>480 kg	sve	120	120	130	125	---	110	120	---	---	120	115	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120
Koze	sve		80	---	80	---	90	90	90	65	---	70	70	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80
Krave za klanje	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	75
Krave za klanje	SM		85	---	90	90	75	70	70	85	---	75	80	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	85
Krmače za klanje	>130 kg	sve	80	90	80	---	---	80	---	70	75	---	80	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80
Ovca	sve		110	100	100	100	110	100	80	100	90	90	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100
Ovnovi za priplod	sve		140	110	100	130	---	---	---	110	---	120	110	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	110
Prasad do 15 kg	sve		110	110	90	---	110	120	150	95	120	150	130	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120
Prasad do 25 kg	sve		100	120	90	100	100	110	140	95	120	140	130	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100
Priplodne junice	sve		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Priplodne krave	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Priplodne krave (din/griu)	SM		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	160	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Šilježad	sve		130	---	130	150	160	140	---	135	130	---	150	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	130
Telad	80-160 kg	HF	170	180	180	---	200	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180
Telad	80-160 kg	SM	210	---	250	200	---	220	170	180	---	210	190	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	200
Tovljenici	80-130 kg	sve	100	100	90	90	80	90	---	90	90	110	100	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90
Tovljenici	>130 kg	sve	90	95	80	70	---	80	---	80	---	100	90	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 83 dinara)

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / Stočni sajam-livestock market

Prices for product group

HRVATSKA

U razdoblju: od 18.02.2008. do 24.02.2008. (8.tj.2008.god.)

Uspoređeno s razdobljem: od 04.02.2008. do 10.02.2008. (6.tj.2008.god.)

Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	1.Min	20,00	-1,00
	2.Max	30,00	0,00
	Prosjek	24,23	-0,10
tele holstajn (80-160kg)-calf .	1.Min	24,00	1,00
	2.Max	24,00	0,00
	Prosjek	24,00	0,50
junica simental (za klanje)-heifer .	1.Min	10,00	0,00
	2.Max	13,00	0,50
	Prosjek	11,26	-0,61
junica holstajn (za klanje)-heifer .	1.Min	9,00	0,00
	2.Max	10,00	0,00
	Prosjek	9,50	0,00
bik simental (>450kg)-beef .	1.Min	12,00	0,00
	2.Max	15,00	-3,00
	Prosjek	12,87	-0,12
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	1.Min	12,00	1,00
	2.Max	12,00	0,00
	Prosjek	12,00	0,50
krava simental (za klanje)-cow .	1.Min	4,00	0,00
	2.Max	10,00	0,00
	Prosjek	5,95	-0,09
odojak (25-35 kg)-piglets .	1.Min	8,00	-1,00
	2.Max	20,00	0,00
	Prosjek	10,62	-0,80
svinja (80-120 kg)-pig .	1.Min	7,00	-0,20
	2.Max	14,00	0,00
	Prosjek	8,05	-0,74
krmača (za klanje)-sow .	1.Min	5,00	0,00
	2.Max	8,00	1,00
	Prosjek	6,20	0,20
janjad-lambs .	1.Min	19,00	-2,00
	2.Max	35,00	5,00
	Prosjek	27,06	-0,09
ždrijebe-foal .	1.Min	13,00	0,00
	2.Max	13,00	0,00
	Prosjek	13,00	0,00
konj-hors .	1.Min	10,00	0,00
	2.Max	11,00	0,00
	Prosjek	10,50	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

CENE STOKE ZA KLANJE U EU

Datum

od: 11.02.08

do: 17.02.08

CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE

PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES
 MARKET PRICES - MEMBER STATES

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji
Junad U2	3206	3023	3339	3444	4270	3311	3550	3200	4049	3445	3660	3363	2648	3492	2972	2879	2945	362	3718	0.16									
Junad U3	2969	2963	3326	3412	4165	3186	3410	3207	4045	3302	3483	3363	2609	3471	3021	2977	361	3479	176										
Junad R2	2854	2918	370	3388	2601	4051	3755	3250	3431	2022	2439	3267	2212	2127	2940	2549	3537	3064	3069	-0.05									
Junad R3	2579	2880	381	3332	4074	3163	3180	3168	3839	2266	2468	3185	3883	3053	3299	2548	3406	1711	2976	2463	3074	3087	3221	2.04					
Junad O2	2445	2326	2726	3012	3048	1993	3905	2467	2930	3052	2856	2820	2018	2497	2836	2347	3583	2375	3064	2413	3322	1826	2743	2408	2823	3040	2895	2799	3.67
Junad O3	2307	2378	2678	2933	3071	2412	3865	2873	2870	3065	2777	2820	2017	2537	2879	2243	3883	2620	3085	2456	3214	1878	2767	2465	2885	3095	2913	2802	3.60
Junad	2906	2346	2876	3021	3282	2039	3953	3186	3262	3159	3798	2820	2038	2503	3307	2313	3583	2891	3314	2470	3402	1743	2933	2509	2895	3058	3004	3285	175
Bikovi R3	2750	2863	2480	2801	2466	2897	2881	2806	2395	2067	2861	2897	2841	-3.27															
Bikovi	2750	2963	2480	2801	2466	2897	2881	2806	2395	2067	2861	2897	2841	-3.27															
Goveda U2	2606	2296	2662	2636	1732	1988	310	2720	281	3676	2967	3286	3335	-0.16															
Goveda U3	2528	2225	2628	2650	2514	3040	2710	3667	2888	3280	3315	4.45																	
Goveda U4	2315	1662	2028	2215	2390	1602	1739	1814	2800	2542	2416	3036	3265	3248	7.05														
Goveda R3	2281	1664	1976	2420	2495	1456	1943	1825	2850	2627	2168	1747	1722	2696	1785	3116	3204	316	3204	4.06									
Goveda R4	2216	1611	1881	2385	2539	1668	1667	1696	2760	2636	1633	1829	1820	2459	2275	2073	1611	1848	1803	2436	2298	2331	4.34						
Goveda P2	1948	1700	1718	1702	1945	1370	1463	2410	2196	1942	1670	1650	1726	1650	1859	1897	1605	1327	1842	1330	1724	2365	1758	1922	5.7				
Goveda P3	1854	1636	1853	2095	2110	1633	1666	1692	2660	2520	1955	1670	1663	1829	2166	1747	2177	2114	1870	1870	1288	1413	1675	2454	1755	2238	3.78		
Krave	2282	1673	2045	2097	2415	1693	1734	1813	2832	2564	1987	1670	1657	1776	2543	1771	2201	2332	2285	1873	1755	1418	1433	1725	1766	2406	2175	2331	3.10
Junice U2	3235	384	3541	4000	3193	4379	3624	3327	2495	3492	640	3251	3851	-0.17															
Junice U3	3050	2273	3389	3096	3564	3950	3214	4241	3184	3006	2393	2704	2865	3263	3733	-199													
Junice R2	2595	2224	2412	2841	3113	2771	2898	3360	3165	3958	1755	2927	2127	3438	2866	3195	3274	-2.60											
Junice R3	2440	2199	2345	3088	3031	3950	3451	3370	3168	3813	1809	2879	2257	1870	2691	2043	2983	3188	3238	-3.89									
Junice R4	2273	3116	2943	2660	3160	3172	1922	2166	1854	2738	2269	1705	2598	2016	2767	3177	3066	0.95											
Junice O2	2147	2149	2627	2419	2232	3873	2739	2820	3077	2560	2413	2086	3369	1626	2457	1930	2561	2893	2954	2587	2.71								
Junice O3	2223	2687	2527	1857	3755	2967	2970	3081	2517	2440	1861	2701	1861	1554	2481	1006	2544	2989	3030	2705	5.03								
Junice O4	2096	2247	2582	2527	1715	2926	2900	3089	2440	1799	2172	1800	1897	2127	1871	2282	2831	3082	2880	3.79									
Junice	2838	2147	2284	2850	2819	2022	3843	3321	3533	3143	4048	2440	1658	2155	3100	1827	2935	1853	2884	2195	3443	1764	2612	1881	2468	2922	3192	3214	-0.12
Poljke	2493	2177	2444	2616	2851	1767	3589	3003	3040	3016	3520	2360	1871	2205	2968	1810	2960	2362	2928	2236	3012	1578	2487	1968	2458	2800	2930	2919	2.09
Promena poslednje neđelje	4.3	-0.8	4.0	13.4	4.6	-2.3	3.7	-4.7	12	4.0	2.1	0.3	14	-0.1	0.4	5.5	3.1	0.1	15	2.8	-6.6	0.8	11	14.2	7.3	2.09			

PRIPREMA OVACA ZA PRIPUST

Prije početka pripusne sezone ovce se moraju dovesti u dobru priplodnu kondiciju. To se u našim uslovima postiže uglavnom intenzivnom ishranom najmanje 3 nedjelje prije početka parenja. Potrebno je da u tom periodu ovce dobiju na težini bar 3 do 5 kg. Ako se ovce muzu bilo bi dobro da se zasuše bar 3-4 nedjelje prije pripusta. Poboľšanjem kondicije osigurat će se intezivnije mrkanje, kraći period mrkanja, ovuliraće i oplodiće se veći broj jajnih ćelija a može se dobiti i do 20% više jagnjadi. Ovce se drže na kvalitetnoj paši, a u nedostatku obavezna je prihrana sa 200 do 400 g ovsa ili ječma. Obavezan je oprez da se ovce ne pretove.

Posebna pašnja se mora posvetiti pripremi ovnova za pripust. To mora trajati bar dva mjeseca prije početka pripusta. Ovnovi se moraju držati odvojeno od ovaca i dobro hraniti. Hrana mora biti bogata bjalančevinama, mineralnim materijama (Ca, Fe), vitaminima (A, D, E).

Najbolji efekat se postiže napasanjem na kvalitetnim pašnjacima uz obaveznu prihranu koncentrovanim hranivima i to u početku sa 250 g uz postepeno povećanje količine, tako da početkom sezone parenja to iznosi 1,3 kg koncentrovanih hraniva. U svrhu poboljšanja polne aktivnosti ovnovima se daje naklijali ječam i ovas (vitamin E), mrkva, pa i svježa jaja.

U savremenom ovčarstvu ovnovi se najviše drže napolju, ne samo ljeti, već i

zimi. Ako se previše drže u ovčarniku, ovnovi će postati neaktivni, jer se neće dovoljno kretati, a i vazduh im je zagađen. Otuda ovnove treba držati u zasebnom ovčarniku ili dijelu ovčarnika, iz koga mogu izlaziti u ispus, i tako biti na vazduhu.

Priplodnim ovnovima obavezno treba pregledati papke i one koji su prerasli i produženi obrezati. To uslovljava normalno kretanje i skakanje u sezoni parenja ovaca, tako da je kod onih sa preraslim papcima, oplodna moć je manja. Ovan koji ulazi u priplod mora biti: zdrav, dobro razvijen, živahan i snažan, malo agresivan.

Prije početka sezone parenja ovnovi se ošišaju po truhu, oko prepucijuma i očiju. Kada se parenje izvodi ljeti, a naročito u toplim predjelima, ovnove treba potpuno ošišati, jer povećana tjelesna temperatura, a naročito temperatura skrotuma, utiče na slabu plodnost ovnova. Ovnovi se drže u priplodu 5-8 godina, zavisno od njihovog kvaliteta i samog cilja odgajivanja ovaca. Kvalitetnija grla se drže i iskorišćavaju se sve dotle dok daju kvalitetno potomstvo. Kod ranostasnih rasa ovaca, koje se gaje za meso, ovnovi se zamenjuju ranije i kraće se drže u priplodu, dok se kod kasnostasnih rasa ovaca drže duže u priplodu. Priplodna sposobnost ovnova može trajati 12 i više godina.